

Datum
2018-11-05

Diariennr
KST 2018/278

Ert datum
2018-07-02

Ert diariennr
N2018/03947/MRT

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet Särskilda persontransporter - moderniserad lagstiftning för ökad samordning (SOU 2018:58)

Kammarrätten har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, fokuserat på förslaget till ny lag och utformningen av denna och lagt mindre vikt vid samordningsfrågorna. I dessa delar har domstolen följande synpunkter.

Kapitlens ordning

Det är bra att de olika lagarna förs ihop till en samlad lag såsom föreslås. Kammarrätten anser dock att det finns ett värde i att de regler som riktar sig till den enskilde resenären ligger i en följd och företrädesvis i början av lagen och de kapitel som rör huvudmannen läggs in en följd därefter. Det finns därför anledning att se över kapitlens ordning i lagen om särskilda persontransporter.

Hjälpmedel

Det är mycket bra att det införs reglering för hjälpmedel. Det finns emellertid, enligt kammarrätten, en rad frågor avseende hjälpmedel i 3 kap. 4 § lagen om särskilda persontransporter som bör utredas vidare i det fortsatta arbetet. En sådan fråga är vilken utredning som ska krävas kring tillgången av hjälpmedel på resmålet, i de färdtjänstresor som inte är riksfärdtjänst kan ju resmålen vara olika och tillgången på hjälpmedel variera. En annan fråga är också om det av tillståndet enligt 4 kap. 4 § lagen om särskilda persontransporter bör framgå att resenären får ta med sig hjälpmedel och i så fall vilka. Tillståndsbestämmelsen bör i sådana fall utformas annorlunda, se synpunkter gällande 4 kap. 4 § lagen om särskilda persontransporter nedan.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

Telefax
08-14 98 89

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

Villkor för färdtjänstillstånd

I författningskommentaren till 4 kap. 4 § lagen om särskilda persontransporter anges att bestämmelsen motsvarar bl.a. 9 § lagen (1997:736) om färdtjänst. I den föreslagna bestämmelsen saknas dock det som i 9 § fjärde stycket lagen om färdtjänst föreskrivs om att tillståndet även i övrigt får förenas med villkor om det finns särskilda skäl. Sådana villkor kan t.ex. vara färdtjänst med eller utan samåkning eller vilka hjälpmedel som får medföras.

Ledsagare

Enligt 4 kap. 5 § 5 lagen om särskilda persontransporter ska tillstånd till riksfärdtjänstresa meddelas om resan görs tillsammans med ledsagare i kollektivtrafik eller med lufttrafik eller, om det inte är möjligt, med taxi eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon. Enligt författningskommentaren reglerar detta att resan i första hand ska ske med ledsagare i kollektivtrafik eller med lufttrafik. Om det inte är möjligt p.g.a. resenärens funktionsnedsättning, får resan företas med taxi eller ett för ändamålet anpassat fordon. I avsnitt 10.6.2 i betänkandet anges att detta inte innebär någon ändring i sak men att det finns ett signalvärde i att först ange kollektivtrafik. Kammarrätten anser att förslaget till bestämmelsen, så som den är formulerad med skrivningen ”om det inte är möjligt”, innebär en ändring i sak från nu gällande lagstiftning. Detta bör lyftas i det fortsatta arbetet.

Vidare vill kammarrätten belysa att det kan finnas andra omständigheter än resenärens funktionsnedsättning som kan medföra att det inte är möjligt för resenären att resa tillsammans med ledsagare i kollektivtrafik eller med lufttrafik. Det är inte självklart att alla resenärer har tillgång till en ledsagare i form av t.ex. en medresenär eller en ledsagare som beviljats med stöd av annan lagstiftning. Det uppkommer också frågor kring ledsagarens kostnader, förutom biljettkostnad, i samband med resor. En risk som kammarrätten ser är att bristen på ledsagare kan komma att begränsa den enskildes möjlighet att använda riksfärdtjänst.

Tillstånd för riksfärdtjänst för en längre sammanhållen period

Enligt 4 kap. 6 § lagen om särskilda persontransporter får tillstånd till resor med riksfärdtjänst meddelas för en längre sammanhållen period under förutsättning att det finns särskilda skäl och resorna är skäliga med hänsyn till syftet. Sådana resor får begränsas till antal. I författningskommentaren till bestämmelsen anges att typexempel på när särskilda skäl kan anses föreligga är om resorna företas för att möjliggöra specialanpassad utbildning. Vidare anges följande. *Resor får alltså inte beviljas för utbildningar som inte är specialanpassade.* Kammarrätten anser att det inte i lagtexten finns stöd för den begränsningen som anges i författningskommentaren.

Brott mot tystnadsplikten

Kammarrätten ifrågasätter behovet av 9 kap. 4 § lagen om särskilda persontransporter där det informeras om att den som bryter mot bestämmelser om sekretess kan dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § brottsbalken. Någon liknande bestämmelse finns heller inte i t.ex. lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller i socialtjänstlagen (2001:453).

Övergångsbestämmelser

Utredningen har gjort bedömningen att det inte finns något behov av övergångsbestämmelser. Kammarrätten anser dock att frågor såsom effekten för redan gällande beslut och pågående domstolsärenden kan behöva belysas i det fortsatta arbetet.

Övrigt

Kammarrätten har i övrigt inte några synpunkter på de förslag som tagits fram.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Eva-Lotta Hedin efter föredragning av kammarrättsfiskalen Johanna Windolf.

Eva-Lotta Hedin

Johanna Windolf

Kopia till

Övriga kammarrätter
Hovrätterna
Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm
Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM
Domstolsverket
Kammarrättens intranät
Tidningarnas telegrambyrå